

ΚΑΡΔΙΟΘΩΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ Α.Π.Θ.
ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ

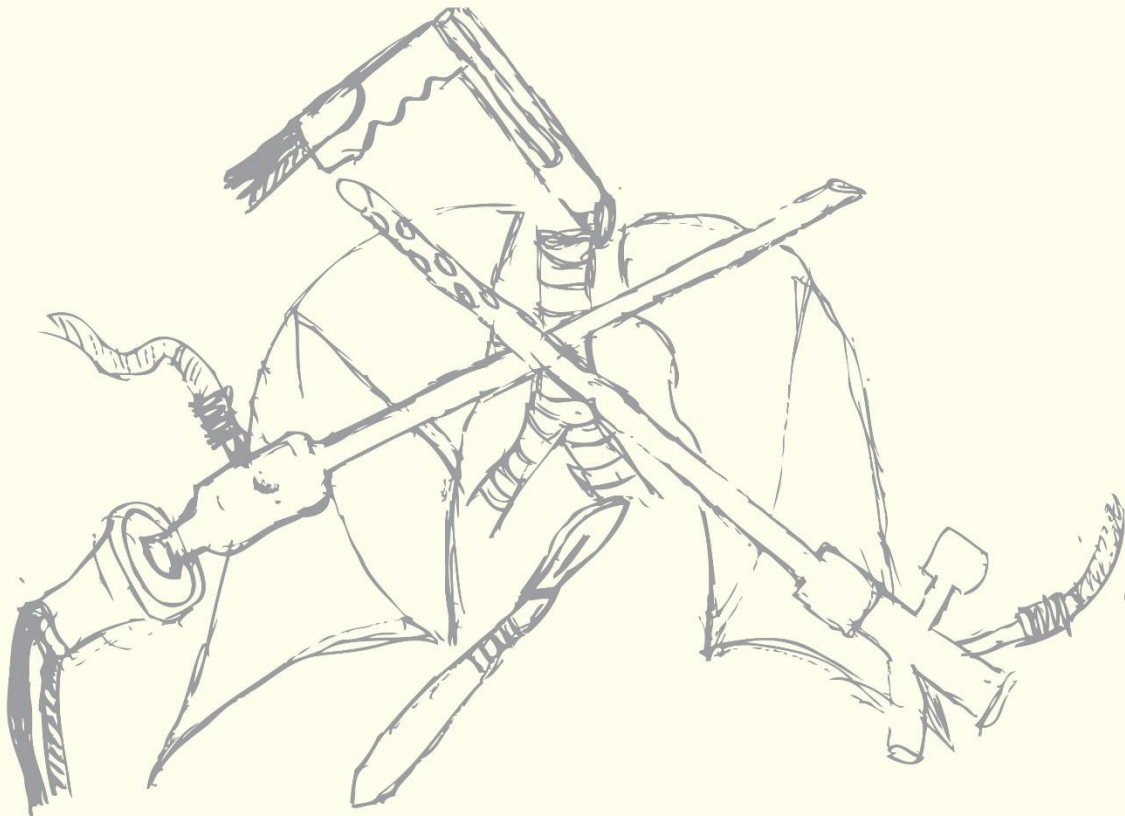
**ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΗΣ ΘΩΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ:
ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ
ΣΤΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΤΩΝ ΣΥΓΓΕΝΩΝ ΔΥΣΜΟΡΦΙΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΘΩΡΑΚΙΚΟΥ ΤΟΙΧΩΜΑΤΟΣ**

MASTERCLASS IN THORACIC SURGERY: CURRENT DEVELOPMENTS
AND CONCERNS IN SURGICAL TREATMENT OF ANTERIOR
CHEST WALL DEFORMITIES AND CHEST WALL TUMORS

---

14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018
ΤΕΛΛΟΓΛΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΩΝ Α.Π.Θ. / ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Υπό την Αιγίδα
του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Α.Π.Θ.
της Ελληνικής Εταιρείας Χειρουργών Θώρακος - Καρδιάς και Μεγάλων Αγγείων

ΟΡΓΑΝΩΣΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ / ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
INVENTICS A.E. - Medevents: T. 2310 474.400 / info@medevents.gr, www.medevents.gr
ΑΡ. ΕΙΔ. ΣΗΜ. ΛΕΙΤ. ΕΟΤ: ΜΗΤΕ 0933Ε60000074600

**MASTERCLASS SEMINAR IN THORACIC SURGERY –
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΗΣ ΘΩΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ**

Εξελίξεις και σύγχρονοι προβληματισμοί στη χειρουργική των συγγενών δυσμορφιών και των νεοπλασμάτων του θωρακικού τοιχώματος

Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών Α.Π.Θ.

Οργανωτική και Επιστημονική Επιτροπή

Πρόεδρος:

Χριστόφορος Ν. Φορούλης

Μέλη:

Κυριάκος Αναστασιάδης

Πασχάλης Τόσιος

Πολυχρόνης Αντωνίτσης

Γεώργιος Ταγαράκης

Γεώργιος Καραπαναγιωτίδης

Γεώργιος Μίσιας

Σωκράτης Τσαγκαρόπουλος

Γεώργιος Σάρλης

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η Καρδιοθωρακοχειρουργική Κλινική του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης διοργανώνει για δεύτερη συνεχή χρονιά το «Σεμινάριο Εξειδικευμένης Θωρακοχειρουργικής», το οποίο έχει σαν σκοπό την παρουσίαση και τη λεπτομερή συζήτηση κάποιων εξειδικευμένων θεμάτων που αφορούν την άσκηση της Θωρακοχειρουργικής και δημιουργούν καθημερινούς προβληματισμούς. Για τη φετινή χρονιά έχει επιλεγεί σαν κύριο θέμα η χειρουργική του θωρακικού τοιχώματος, που αφορά τόσο τη χειρουργική αντιμετώπιση των συγγενών δυσμορφιών του προσθίου θωρακικού τοιχώματος, όσο και των νεοπλασμάτων του θωρακικού τοιχώματος. Η διεξοδική συζήτηση των επιμέρους θεμάτων που έχουν επιλεγεί, αλλά και η παρουσίαση των εξελίξεων σε τεχνικές και βιολικά, θα γίνει από έμπειρους Έλληνες θωρακοχειρουργούς, οι οποίοι σταδιοδρομούν στην Ελλάδα ή σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες. Οι θωρακοχειρουργοί πλαισιώνονται από συναδέλφους άλλων ειδικοτήτων με μεγάλη εμπειρία στο συγκεκριμένο αντικείμενο, όπως ογκολόγους-παθολόγους, παθολογοανατόμους, πυρηνικούς ιατρούς, ακτινολόγους και πλαστικούς χειρουργούς, με σκοπό τη σε βάθος και πολύπλευρη ανάλυση των επιλεγέντων θεμάτων, η οποία είναι μια αναγκαιότητα στην εποχή της απόλυτης ακρίβειας και της εξειδικευμένης γνώσης στην οποία λειτουργούμε.

Με τη διεξαγωγή του δεύτερου αυτού Σεμιναρίου, η Καρδιοθωρακοχειρουργική Κλινική του Α.Π.Θ. επιθυμεί να καθιερώσει το «Σεμινάριο Εξειδικευμένης Θωρακοχειρουργικής» ως μια σημαντική εκπαιδευτική δραστηριότητα στο χώρο της Χειρουργικής Θώρακος, στην οποία θα αναπτύσσεται μεθοδικά ένα διαφορετικό θέμα θωρακοχειρουργικής κάθε χρόνο. Η επιλογή της διεξαγωγής του Σεμιναρίου στην όμορφη εορταστική Θεσσαλονίκη των παραμονών των Χριστουγέννων γίνεται, ώστε το επιστημονικό Σεμινάριο να αποτελεί μια παράλληλη κοινωνική εκδήλωση για τους συναδέλφους θωρακοχειρουργούς και τα πρόσωπα που θα τους συνοδεύουν.

Ο Πρόεδρος

Χριστόφορος Ν. Φορούλης

Αναπληρωτής Καθηγητής Θωρακοχειρουργικής Α.Π.Θ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

- 17.00 - 17.15 **ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ**
Κ. Αναστασιάδης
Χ. Κωτούλας
- 17.15 - 17.30 **Εισαγωγή και σκοπός σεμιναρίου**
Χ. Φορούλης
- 17.30 - 19.45 **Συγγενείς δυσμορφίες του προσθίου θωρακικού τοιχώματος**
Προεδρείο: **Α. Λιούλιας, Χ. Φορούλης**
- 17.30 - 17.55 Συγγενείς δυσμορφίες του θωρακικού τοιχώματος: Είδη, αιτιοπαθογένεια, απαραίτητος προεγχειρητικός έλεγχος και αρχές χειρουργικής θεραπείας. Ποια είναι η καταλληλότερη ηλικία για τη διόρθωση της δυσμορφίας;
Ν. Μπαλταγιάννης
- 17.55 – 18.05 *Σύντομος σχολιασμός:* Αντικειμενική εκτίμηση της βαρύτητας της δυσμορφίας
Κ. Κούσκουρας
- 18.05 - 18.20 Χειρουργική αποκατάστασης σκαφοειδούς στέρνου:
α) Γιατί Nuss; Υπάρχουν περιορισμοί στην εφαρμογή της;
Α. Μαστοράκης
- 18.20 - 18.35 β) Γιατί Ravich ή τροποποιήσεις αυτής (π.χ. Robicsek, κ.ά.); Υπάρχουν πλεονεκτήματα έναντι της ελάχιστα επεμβατικής τεχνικής και πότε; Ποια υλικά χρησιμοποιούνται για την οπίσθια υποστήριξη του στέρνου;
Π. Τόμος
- 18.35 - 18.45 γ) Σύντομη παρουσίαση δύο περιστατικών με διόρθωση συνδρόμου Rolland's στην Καρδιοθωρακοχειρουργική Κλινική του Α.Π.Θ.
Χ.Φορούλης
- 18.45 - 18.55 δ) Σύντομη παρουσίαση σύμπλοκων περιπτώσεων χειρουργικής διόρθωσης συγγενούς καρδιοπάθειας και συγγενών δυσμορφιών του προσθίου θωρακικού τοιχώματος
Κ. Παπαγιαννόπουλος
- 18.55 - 19.15 Εναλλακτικές θεραπείες για το σκαφοειδές στέρνο (Vacuum bell treatment, τοποθέτηση σιλικονούχων ή άλλων ενδοπροθέσεων) και ελάχιστα επεμβατική (τεχνική Abramson) και μη επεμβατική θεραπεία (θεραπεία με ζώνη/brace therapy) για το καρινοειδές στέρνο
Κ. Παπαγιαννόπουλος
- 19.15-19.30 Συζήτηση
- 19.30 - 20.00 **Διάλειμμα – Καφέ**
- 20.00 - 22.00 **Όγκοι του θωρακικού τοιχώματος**
Προεδρείο: **Ε. Σεψάς, Κ. Ηλιάδης**

- 20.00 - 20.15 Ιστοπαθολογία των όγκων του θωρακικού τοιχώματος. Χαρακτηριστικά με ιδιαίτερη κλινική και προγνωστική σημασία
A. Χέβα
- 20.15 - 20.25 Απεικονιστικά χαρακτηριστικά των όγκων του θωρακικού τοιχώματος με κλινική και χειρουργική σημασία. Πότε είναι απαραίτητη η διενέργεια μαγνητικής τομογραφίας;
K. Κούσκουρας
- 20.25 - 20.35 Σύντομος Σχολιασμός: Γ. Άρσος
Πόσο χρήσιμο είναι το PET/CT scan στην εκτίμηση/αξιολόγηση και σταδιοποίηση των όγκων του θωρακικού τοιχώματος (πέραν του καρκίνου του πνεύμονος με διήθηση του θωρακικού τοιχώματος). Υπάρχουν κακοήθεις όγκοι του θωρακικού τοιχώματος με φυσιολογική πρόσληψη FDG; Περιορισμοί του PET/CT scan στην εκτίμηση πιθανής τοπικής υποτροπής
- 20.35 - 21.00 Χειρουργική θεραπεία των πρωτοπαθών όγκων του θωρακικού τοιχώματος. Αποκατάσταση του σκελετικού ελλείμματος. Ποια είναι τα διαθέσιμα υλικά για την αποκατάσταση και κριτήρια επιλογής αυτών
T. Νταχάμπρε
- 21.00 - 21.10 Σύντομος σχολιασμός: K. Ηλιάδης
Υπάρχει διαφορά ανάμεσα στη χειρουργική αντιμετώπιση του πρωτοπαθούς καρκίνου του πνεύμονα με διήθηση του θωρακικού τοιχώματος και σε αυτή των πρωτοπαθών όγκων του θωρακικού τοιχώματος;
- 21.10 - 21.20 Σύντομος σχολιασμός: I. Μπουκοβίνας
Ποιος είναι ο ρόλος του ογκολόγου στην αντιμετώπιση των πρωτοπαθών όγκων του θωρακικού τοιχώματος. Πως πρέπει να αντιμετωπίζεται η υπολειμματική νόσος μετά από ατελή εκτομή;
- 21.20 - 21.25 Σύντομος σχολιασμός επί των ανωτέρω: Δ. Φιλίππου
- 21.25 – 21.45 Τεχνικές αποκατάστασης του ελλείμματος των μαλακών μορίων και του δέρματος μετά από μείζονα εκτομή θωρακικού τοιχώματος
E. Δεμίρη
- 21.45-22.00 Συζήτηση
- 22.00 - 22.30 **ΔΙΑΛΕΞΗ**
Προεδρείο: K. Αναστασιάδης
- 22.00 - 22.20 Εμπειρία από σειρά περιστατικών που έχουν υποβληθεί σε μείζονα εκτομή και αποκατάσταση θωρακικού τοιχώματος στην Καρδιοθωρακοχειρουργική Κλινική του ΑΠΘ
X. Φορούλης
- 22.20 - 22.30 Συζήτηση

ΛΙΣΤΑ ΟΜΙΛΗΤΩΝ / ΠΡΟΕΔΡΩΝ

- Κυριάκος Αναστασιάδης** | Καθηγητής Καρδιοχειρουργικής Α.Π.Θ., Διευθυντής Καρδιοθωρακοχειρουργικής Κλινικής Α.Π.Θ., ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ, Πρόεδρος Ιατρικού Τμήματος Σχολής Επιστημών Υγείας Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη
- Γεώργιος Άρσος** | Καθηγητής Πυρηνικής Ιατρικής Α.Π.Θ., Διευθυντής Γ' Εργαστηρίου Γ.Ν. «Παπαγεωργίου», Θεσσαλονίκη
- Ευτέρπη Δεμίρη** | Καθηγήτρια Πλαστικής Χειρουργικής Α.Π.Θ., Διευθύντρια Κλινικής Πλαστικής Χειρουργικής, Γ.Ν. «Παπαγεωργίου», Θεσσαλονίκη
- Κοσμάς Ηλιάδης** | Θωρακοχειρουργός, Διευθυντής Θωρακοχειρουργικής Κλινικής ΔΘΚΑ «Υγεία», Αθήνα
- Κωνσταντίνος Κούσκουρας** | Επίκουρος Καθηγητής Ακτινολογίας Α.Π.Θ., Εργαστήριο Ακτινολογίας -Ακτινοδιαγνωστικής, ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ, Διευθυντής Τομέα Ακτινολογίας, Ιατρικής Φυσικής και Πληροφορικής Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη
- Χριστόφορος Κωτούλας** | Καρδιοχειρουργός, Αναπληρωτής Διευθυντής Διακλαδικής Καρδιοχειρουργικής Κλινικής Ενόπλων Δυνάμεων, 401 Γ.Σ.Ν., Πρόεδρος Ελληνικής Εταιρείας Χειρουργών Θώρακος-Καρδιάς-Αγγείων, Αθήνα
- Αχιλλέας Λιούλιας** | Συντονιστής Διευθυντής Θωρακοχειρουργικής Κλινικής, Γ.Ν.Α «Σισμανόγλειο – Αμαλία Φλέμιγκ», Αθήνα
- Αβραάμ Μαστοράκης** | Παιδοχειρουργός, Διευθυντής Παιδοχειρουργικής Κλινικής Schwarzwald-Baar Klinikum Villingen-Schwenningen
- Νικόλαος Μπαλταγιάννης** | Θωρακοχειρουργός, Διευθυντής ΕΣΥ, Θωρακοχειρουργικό Τμήμα, Ειδικό Αντικαρκινικό Νοσοκομείο "Μεταξά", Πειραιάς, Αθήνα
- Ιωάννης Μπουκοβίνας** | Παθολόγος-Ογκολόγος, Πρόεδρος της Εταιρείας Ογκολόγων Παθολόγων Ελλάδος
- Τζαμπραήλ Νταχάμπρε** | Θωρακοχειρουργός, Διευθυντής Θωρακοχειρουργικής Κλινικής, Ιατρικό Κέντρο Αθηνών, Αθήνα
- Κώστας Παπαγιαννόπουλος** | Θωρακοχειρουργός, Επίτιμος Λέκτορας, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Αγίου Ιακώβου, Λιντς, Ηνωμένο Βασίλειο, Απερχόμενος Πρόεδρος ESTS
- Ευάγγελος Σεψάς** | Θωρακοχειρουργός, Συντονιστής Διευθυντής Θωρακοχειρουργικής Κλινικής Γ.Ν. Νοσημάτων Θώρακος «Η Σωτηρία», Αθήνα
- Περικλής Τόμος** | Αναπληρωτής Καθηγητής Χειρουργικής Θώρακα Ε.Κ.Π.Α., Διευθυντής Θωρακοχειρουργικής Κλινικής ΠΓΝ «Αττικόν», Αθήνα
- Δημήτρης Φιλίππου** | Θωρακοχειρουργός, Ιατρικό Διαβαλκανικό Κέντρο Θεσσαλονίκης
- Χριστόφορος Ν. Φορούλης** | Θωρακοχειρουργός, Αναπληρωτής Καθηγητής Θωρακοχειρουργικής Α.Π.Θ., ΠΓΝΘ ΑΧΕΠΑ, Θεσσαλονίκη
- Αγγελική Χέβα** | Επίκουρη Καθηγήτρια Παθολογικής Ανατομικής Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη